

ЗАТВЕРДЖЕНО
Офісом дітей та молоді “ДійМО”

Голова / Кирило НЕВДОХА

від “07” травня 2025 року

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок надання грантів дітям та молодим особам
на реалізацію соціально-освітніх проєктів

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Основні терміни та їх визначення. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

- 1) **Учасники програми** – діти та молодь віком від 14 до 25 років, які мають право ініціювати та реалізовувати соціально-освітні проєкти в межах грантової програми.
- 2) **Учасники із життєвим досвідом програми** – діти та молоді особи віком від 14 до 25 років, які мають право ініціювати та реалізовувати соціально-освітні проєкти в межах грантової програми та відповідають щонайменше одному з таких критеріїв: є дітьми-сиротами або дітьми, позбавленими батьківського піклування; є особами з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; були зараховані на цілодобове перебування до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування; є дітьми, які були депортовані та/або примусово переміщені внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України; є дітьми або молодими особами, які перебувають у складних життєвих обставинах.
- 3) **Складні життєві обставини (далі - СЖО)** – обставини, що негативно впливають на умови життя, розвиток та соціальне становище дитини або молодої особи та які вона не може подолати самотійно.
- 4) **Грант** – це форма безповоротної підтримки у вигляді товарів і/або послуг, що надаються для реалізації соціально-освітнього проєкту відповідно до затвердженого бюджету та умов цього Положення.
- 5) **Грантоотримувачі** – фізичні або юридичні особи, які є учасниками програми та ініціаторами проєктів. Грант надається не у грошовій формі, а у вигляді товарів і/або послуг, необхідних для реалізації проєкту. Закупівлю та оплату товарів/послуг здійснює ГС “Українська мережа за права дитини” відповідно до затвердженого бюджету та погодженого переліку витрат.
- 6) **Бюджет проєкту** – деталізований кошторис витрат, необхідних для реалізації соціально-освітнього проєкту, який подається разом із проєктною заявкою та є підставою для визначення розміру гранту.

- 7) **Соціально-освітній проєкт** – комплекс заходів або ініціатив, спрямованих на розв'язання актуальних соціальних проблем, підвищення обізнаності, розвиток громадської активності, підтримку вразливих груп населення, захист прав людини, просування інклюзії, волонтерства чи інших суспільно значущих напрямів. Проєкт має чітко визначену мету, цільову аудиторію, очікувані результати, план дій та бюджет.
- 8) **Команда проєкту (далі - команда-учасник)** – об'єднання фізичних осіб, яке здійснює підготовку та реалізацію соціально-освітнього проєкту в межах грантової програми. Склад команди має налічувати не менше трьох та не більше семи осіб, серед яких обов'язково щонайменше дві особи є учасниками із життєвим досвідом програми.
- 9) **Організатор програми** – Громадська спілка “Українська мережа за права дитини” та Офіс дітей та молоді “ДІЙМО” при Міністерстві соціальної політики України, уповноважений здійснювати адміністративний супровід грантової програми. Організатор програми відповідає за організацію конкурсного відбору, супровід процесу подачі та розгляду заявок, координацію оцінювання проєктів, укладання договорів із грантоотримувачами та моніторинг реалізації підтриманих ініціатив.
- 10) **Конкурсна комісія** – дорадчий орган, що формується Організатором програми для розгляду та оцінювання проєктних заявок. До складу комісії входять представники Громадської спілки "Українська мережа за права дитини" та Офісу дітей та молоді "ДІЙМО" при Міністерстві соціальної політики України. За рішенням Організатора програми до роботи комісії також можуть бути залучені незалежні експерти в галузі соціальних проєктів, освіти, захисту прав дітей та молоді, а також представники молоді. Склад конкурсної комісії затверджується Організатором програми.
- 11) **Ментор (наставник) проєкту** – особа, яка має досвід реалізації соціально-освітніх ініціатив та надає консультаційну, організаційну або методичну підтримку команді проєкту в процесі підготовки та реалізації ініціативи. Участь ментора є добровільною та погоджується між сторонами.

1.2. Грантова програма (далі – Програма) реалізується в рамках проєкту “Підтримка дітей і молоді з досвідом перебування в альтернативних формах догляду”, який реалізується ЮНІСЕФ Україна спільно з ГС “Українська мережа за права дитини” та Офісом дітей та молоді “ДІЙМО” при Міністерстві соціальної політики України за фінансової підтримки Федерального міністерства економічного співробітництва і розвитку Німеччини (BMZ) через державний банк розвитку KfW, Європейського Союзу та Уряду Швеції.

1.3. Географія програми: Волинська, Дніпропетровська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Житомирська, Київська, Львівська, Миколаївська, Полтавська, Харківська, Хмельницька, Чернігівська, Чернівецька області.

1.4. Термін реалізації програми: до 31 березня 2026 року.

1.5. Загальний бюджет програми грантоотримувачів: 920 000 грн (дев'ятсот двадцять тисяч гривень).

2. МЕТА ПРОГРАМИ

2.1. Надати дітям та молоді, у тому числі із життєвим досвідом, віком 14-25 років, можливість опанувати базові навички командної роботи, ефективної комунікації, проєктного мислення, аналізу потреб, вирішення проблем і прийняття рішень шляхом реалізації соціально-освітніх проєктів для розвитку себе, своєї громади та суспільства.

3. ПРИНЦИПИ ПРОГРАМИ

3.1. Програма ґрунтується на таких принципах:

- 1) **Повага до гідності і прав людини** – визнання цінності кожної особи та дотримання її прав під час реалізації проєктів.
- 2) **Інклюзія і діалог** – залучення до участі в програмі дітей та молоді незалежно від їхнього соціального статусу, життєвого досвіду, стану здоров'я, національності, статі, поглядів чи інших характеристик, а також створення умов для відкритого обговорення, взаємоповаги та спільного ухвалення рішень.
- 3) **Безпечний простір** – створення умов, у яких кожен учасник почувається психологічно та фізично захищеним, має можливість вільно висловлюватися та діяти без страху осуду.
- 4) **Співучасть і партнерство** – кожен учасник має голос і бере участь у створенні рішень, діючи пліч-о-пліч з іншими.
- 5) **Спроможність і розвиток** – підтримка самореалізації дітей та молоді, розвиток їхніх навичок, впевненості в собі та віри у власні можливості.
- 6) **Відповідальність і прозорість** – чесне та відповідальне використання ресурсів, відкритість в ухваленні рішень і звітуванні про результати.
- 7) **Орієнтація на зміни** – спрямованість на досягнення позитивного впливу в житті учасників, їхніх громад і суспільства загалом.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОГРАМИ

4.1. Кількісні результати:

- 1) Надано не менше 10 грантів для реалізації соціально-освітніх проєктів командами дітей та молоді.
- 2) До участі в реалізації проєктів залучено не менше 40 учасників (у складі команд), з яких не менше 20 осіб мають життєвий досвід, визначений цим Положенням.
- 3) Заходами, активностями та продуктами, проведеними чи створеними в межах реалізованих проєктів, охоплено не менше 500 осіб (учасники активностей проєктів).

4.2. Якісні результати:

- 1) Розширено практичний досвід реалізації соціально-освітніх ініціатив серед дітей та молоді, у тому числі серед учасників із життєвим досвідом, для розвитку їхнього лідерського потенціалу та громадянської активності.

- 2) Посприяло успішній інтеграції дітей та молоді із життєвим досвідом у життя громад через участь у спільних проєктах, побудову партнерств, здобуття практичних навичок і соціальних зв'язків.
- 3) Досягнуто позитивних змін у сприйнятті себе, громади та своєї ролі в суспільстві серед учасників програм завдяки досвіду участі, співпраці та досягнення результатів.
- 4) Сформовано спільноту Офісу дітей та молоді “ДІЙМО” як середовище взаємопідтримки, обміну досвідом і залучення до процесів прийняття рішень, адвокації та реалізації соціальних змін.
- 5) Зміцнено соціальні зв'язки та партнерства між командами учасників і громадами, у яких реалізуються проєкти, на основі принципів інклюзії та співучасті.
- 6) Створено безпечний простір та інклюзивне середовище під час реалізації проєктів, що сприяє залученню різних груп молоді до спільних дій і діалогу.

5. ЦІЛЬОВА АУДИТОРІЯ ПРОГРАМИ

- 5.1. Участь у програмі можуть брати діти та молоді особи віком від 14 до 25 років.
- 5.2. Команди-учасники мають включати не менше двох осіб із життєвим досвідом програми, визначеним цим Положенням.

6. КОНКУРСНИЙ ВІДБІР УЧАСНИКІВ (КОМАНД-УЧАСНИКІВ)

6.1. Організатор програми здійснює оголошення конкурсу на участь у грантовій програмі, вказуючи умови, строки подачі заявок, критерії відбору та обсяг фінансування.

6.2. Обов'язковою умовою участі є формування команди проєкту. До складу такої команди мають входити від трьох до семи осіб, з яких не менше двох осіб є учасниками із життєвим досвідом програми, а саме:

- 1) діти-сироти або діти, позбавлені батьківського піклування;
- 2) особи з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування;
- 3) діти або особи, які були зараховані на цілодобове перебування до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування;
- 4) діти, які були депортовані та/або примусово переміщені внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України;
- 5) діти або молоді особи, які перебувають у складних життєвих обставинах.

6.3. Участь у конкурсному відборі можлива:

- 1) шляхом самостійного формування команди (від 3 до 7 осіб) та подання спільної заявки;
- 2) шляхом подачі індивідуальної заявки з подальшим самостійним формуванням команди (від 3 до 7 осіб) та/або формуванням команди за сприяння Організатора програми.

6.4. Конкурсний відбір включає:

- 1) Перевірку відповідності заявок критеріям та вимогам цього Положення, у тому числі відповідність складу команди встановленим критеріям.
- 2) Оцінювання мотивації та потенціалу учасників: мотивація до участі в програмі; готовність працювати в команді; очікування від участі та здатність брати участь у розробці соціально-освітнього проєкту.

6.5. Критерії оцінювання заявок визначаються окремим документом або/та зазначаються в оголошенні про конкурс.

6.6. За результатами конкурсного відбору формується перелік учасників (команд-учасників), які отримують право готувати проєктні заявки для подальшого затвердження.

6.7. Проєкти, включаючи бюджети, розробляються учасниками (командами-учасниками) після конкурсного відбору та проходять окрему процедуру погодження і затвердження Організатором програми, за участі менторів (за потреби).

6.8. Організатор програми має право продовжити строк проведення конкурсного відбору, оголосити додатковий конкурсний відбір або розпочати новий конкурс у разі наявності невикористаного обсягу фінансування (залишків грантового фонду), а також у випадку відмови учасників від участі в програмі або з інших підстав, що унеможливають повне використання фінансових ресурсів за результатами конкурсного відбору. Крім того, Організатор програми має право допустити до етапу підготовки та затвердження проєктів наступного учасника (команду-учасника) з переліку заявок, поданих на конкурс, відповідно до рейтингового списку, сформованого Конкурсною комісією.

7. ПІДГОТОВКА ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОЄКТНИХ ЗАЯВОК (ПРОЄКТІВ)

7.1. Команди-учасники, відібрані за результатами конкурсного відбору, готують проєктні заявки, які включають:

- 1) опис проєктної ідеї;
- 2) визначення цілей, завдань та очікуваних результатів проєкту;
- 3) план реалізації проєкту;
- 4) бюджет проєкту.

7.2. Максимальна сума гранту для закупівлі товарів і/або послуг на один проєкт становить до 92 000 гривень, з урахуванням доставки товарів, усіх податків, зборів, банківських комісій та інших обов'язкових платежів, пов'язаних із реалізацією проєкту.

7.3. Організатор програми забезпечує можливість менторської підтримки під час підготовки проєктних заявок для вдосконалення ідей, планування заходів та обґрунтування бюджету.

7.4. Підготовлені проєктні заявки подаються командами-учасниками на розгляд Організатора програми для погодження.

7.5. Організатор програми здійснює оцінку поданих проєктних заявок на предмет:

- 1) відповідності цілям і завданням грантової програми;
- 2) досяжності цілей та реалістичності плану реалізації;
- 3) обґрунтованості бюджету;
- 4) потенційного впливу на громаду та учасників.

7.6. За результатами оцінки Організатор програми приймає рішення про:

- 1) погодження проєктної заявки та укладення договору;
- 2) повернення проєктної заявки на доопрацювання (із зазначенням зауважень);
- 3) відмову в погодженні проєктної заявки у разі невідповідності вимогам програми.

7.7. Організатор програми укладає угоду про реалізацію проєкту з одним із учасників команди-грантоотримувача, визначеним як відповідальна особа. Угода встановлює порядок взаємодії сторін, умови отримання товарів і/або послуг, відповідальність за досягнення результатів проєкту, а також механізм погодження переліку товарів і/або послуг, що закуповуються, з урахуванням затвердженого бюджету та потреб проєкту.

8. ПРИОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ПРОЄКТНИХ ІНІЦІАТИВ

8.1. Грантова програма підтримує некомерційні соціально-освітні проєкти, спрямовані на захист прав дітей та молоді, їх розвиток, участь у суспільному житті, посилення підтримки дітей і молоді в громадах.

8.2. Проєкти мають бути спрямовані на один або декілька із таких напрямів:

- 1) **Права дитини та права людини** – ініціативи, що підвищують обізнаність про права дітей і молоді, вчать, як реалізовувати ці права, та допомагають захищати ці права.
- 2) **Неформальна освіта дітей та молоді** – ініціативи, що створюють або розвивають програми неформального навчання (тренінги, воркшопи, майстер-класи), спрямовані на розвиток життєвих навичок, критичного мислення, фінансової грамотності, правосвідомості, творчих здібностей.
- 3) **Інтерактивні ігри, матеріали та медіаконтент** – ініціативи зі створення ігор, буклетів, коміксів, відеороликів, онлайн-курсів та інших форматів, які допомагають дітям та молоді краще розуміти свої права, розвивати життєві навички, ділитися знаннями в доступній і сучасній формі.
- 4) **Участь дітей та молоді в суспільному житті** – ініціативи, що розвивають громадянську активність, лідерські якості та залучають до прийняття рішень у громадах.
- 5) **Психосоціальна підтримка та життєві навички** – ініціативи, що допомагають дітям і молоді розвивати емоційну стійкість, впевненість у собі та вміння будувати здорові стосунки.
- 6) **Підтримка дітей та молоді, які тимчасово або постійно не живуть із батьками** – ініціативи, що допомагають створювати сімейне оточення для дітей (усиновлення, опіка/піклування, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, послуга патронату).
- 7) **Розвиток послуг для дітей і молоді у громадах** – ініціативи, що допомагають розвивати освітні, соціальні, психологічні послуги за місцем проживання для дітей, молоді та сімей у складних життєвих обставинах.

- 8) **Інклюзія та безбар'єрність** – ініціативи, що допомагають зробити громади відкритими та доступними для всіх дітей і молоді, незалежно від їхнього досвіду, здоров'я, соціального статусу тощо.

8.3. Проекти мають бути некомерційними – тобто їх мета не може бути отримання прибутку.

8.4. Проекти, що не відповідають зазначеним напрямам, не підлягають фінансуванню в межах цієї програми.

9. НАДАННЯ ГРАНТУ

9.1. Грант надається у вигляді товарів і/або послуг, необхідних для реалізації проєкту, без передачі грошових коштів учасникам.

9.2. Закупівлю товарів і/або послуг здійснює Організатор програми, відповідно до затвердженого бюджету та погодженого з командою-учасником переліку витрат.

9.3. Максимальна вартість товарів і/або послуг, що надаються в межах одного проєкту, не перевищує 92 000 гривень з урахуванням усіх податків, зборів і обов'язкових платежів.

9.4. Надані товари можуть:

- 1) передаватися представнику команди-учасника (фізичній особі), визначеному в угоді, у межах, дозволених законодавством;
- 2) передаватися на баланс або у тимчасове користування неурядовій організації чи установі, яка не здійснює комерційну діяльність - за погодженням з командою;
- 3) бути використані в межах проєкту зі списанням як витратні матеріали - за погодженим актом.

9.5. Послуги можуть надаватися напряму команді-учаснику або третім особам, залученим до реалізації проєкту, за погодженням із командою.

9.7. Ресурси грантової програми можуть використовуватися виключно для реалізації цілей, визначених у цьому Положенні та погодженому проєкті, через проведення заходів, впровадження активностей або створення продуктів, спрямованих на досягнення суспільно корисного результату.

Кошти не можуть бути витрачені на:

- 1) реалізацію ініціатив, які не відповідають напрямам відповідно до пункту 8.2 цього Положення;
- 2) покриття фінансових зобов'язань (борги, штрафи, пеня тощо);
- 3) оплату гонорарів, премій чи інших особистих грошових винагород;
- 4) придбання алкогольної та тютюнової продукції, оплату азартних ігор;
- 5) фінансування політичної, релігійної чи іншої діяльності, що не відповідає цілям програми;

- 6) оплати постійних адміністративних витрат (оренда приміщення, комунальні послуги, заробітна плата постійного персоналу тощо);
- 7) ініціативи, що мають на меті проведення персональних виставок або видання персональних публікацій;
- 8) ініціативи, в межах яких передбачається виконання будівельних чи інженерних робіт;
- 9) діяльність, що веде до прямої або опосередкованої дискримінації будь-яких соціальних верств населення;
- 10) будь-яких витрат, які прямо чи опосередковано мають комерційний або прибутковий характер.

Грантові кошти не можуть використовуватися для придбання товарів чи оплати послуг, якщо це не супроводжується проведенням заходу, активності або створенням продукту в межах проєкту. Самостійне придбання товарів чи послуг без змістовної частини проєкту не допускається

9.8. Грантові кошти можуть бути використані, зокрема на витрати, що є складовою реалізації змістовних активностей проєкту, а саме:

- 1) виготовлення, друк і/або поширення інформаційних, навчальних чи просвітницьких матеріалів у межах реалізації проєкту;
- 2) розроблення та/або придбання інтерактивних матеріалів (зокрема настільних ігор, тренінгових наборів, дидактичних матеріалів);
- 3) придбання товарів для проведення освітніх, творчих, просвітницьких активностей (у тому числі канцелярського приладдя, матеріалів для майстер-класів, артнаборів);
- 4) розробку і поширення цифрових продуктів (відео, подкасти, тощо), які є частиною активностей проєкту;
- 5) оренда техніки та необхідного обладнання;
- 6) оплата послуг з організації харчування (кейтерингу) учасників заходу - виключно у разі тривалості заходу понад 3 години та за умови дотримання обґрунтованого і помірному бюджету;
- 7) оплата послуг залучених фахівців (тренерів, фасилітаторів, тощо) - за умови, що їх неможливо забезпечити на безоплатній основі та така потреба передбачена в бюджеті проєкту;
- 8) пакувальні матеріали та доставку, якщо передбачено поширення матеріалів;
- 9) придбання інших товарів та обладнання, які безпосередньо використовуються під час заходів або для створення продуктів у межах проєкту, та не мають самостійної цілі поза реалізацією активностей.

9.9. Результатом реалізації проєкту має бути соціальний або освітній вплив на інших осіб, спільноту або цільову аудиторію. Матеріальні ресурси можуть використовуватись лише як засіб для досягнення впливу, а не як окрема мета.

9.10. Організатор програми залишає за собою право контролю за цільовим використанням товарів і/або послуг, у тому числі шляхом проведення перевірок, моніторингових візитів, запиту додаткової документації.

10. МЕНТОРСЬКА ПІДТРИМКА

10.1. З метою підвищення якості підготовки та реалізації проєктів Організатор програми забезпечує можливість менторської підтримки команд-учасників.

10.2. Менторська підтримка включає:

- 1) консультації щодо розробки проєктної ідеї, плану реалізації та бюджету;
- 2) супровід під час підготовки проєктної заявки;
- 3) за потреби – супровід під час реалізації проєкту (допомога в організації заходів, звітності, моніторингу).

10.3. Ментори – це залучені Організатором програми фізичні особи, які мають досвід реалізації соціальних ініціатив і консультують команди на безоплатній основі.

10.4. Менторська підтримка надається:

- 1) обов'язково на етапі підготовки проєктної заявки (за потреби команди);
- 2) за запитом команди – на етапі реалізації проєкту.

10.5. Організатор програми визначає порядок залучення менторів, їхні функції та взаємодію з командами-учасниками.

11. ЗВІТНІСТЬ

11.1. Команди-учасники зобов'язані надавати Організатору програми підсумковий звіт про реалізацію проєкту у строки, визначені договором.

11.2. Звітність включає:

- 1) описовий звіт про досягнуті результати, проведені заходи, кількість залучених учасників та цільових груп, опис впливу проєкту;
- 2) фото- та відеоматеріали, що підтверджують реалізацію заходів і активностей у межах проєкту;
- 3) підтвердження отримання та використання наданих товарів і/або послуг (акти приймання-передачі, акти використання, звіти з місця реалізації проєкту тощо) - у формах, погоджених з Організатором програми.

11.3. Форми звітності, а також вимоги до оформлення підтверджуючих документів, надаються Організатором програми командам-учасникам до початку реалізації проєкту.

11.4. Форма та строки подання звітності визначаються договором про надання гранту та погоджуються із Організатором програми.

11.5. Організатор програми має право використовувати подані командами фото-, відеоматеріали та описові результати проєктів (з належним зазначенням авторства) з урахуванням чинного законодавства про персональні дані для популяризації програми, висвітлення досягнень учасників, підготовки звітів, публікацій, інформаційних кампаній, зокрема в соціальних мережах та на офіційних ресурсах партнерських організацій.

12. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1. Реєстраційна форма (заявка на участь у грантовій програмі) створюється та поширюється Організатором програми через онлайн-інструменти, зокрема за допомогою Google Форми. Доступ до реєстраційної форми та інструкції щодо її заповнення надаються учасникам разом з оголошенням про конкурс.

12.2. Учасники програми зобов'язані дотримуватися політик і принципів захисту дітей та молоді, гендерної рівності, інклюзії, недискримінації, безпеки та доброчесності, включно з політиками запобігання сексуальній експлуатації та насильству (PSEA), які визначені стандартами ЮНІСЕФ, ГС “Українська мережа за права дитини” та партнерських організацій.

12.3. Організатор програми має право припинити участь команди-учасника або скасувати надання гранту у разі порушення зазначених політик і принципів.

12.4. Організатор програми має право вносити зміни та доповнення до цього Положення. Інформація про такі зміни доводиться до відома учасників програми не пізніше ніж за 5 робочих днів до їх набрання чинності.

12.5. У разі виникнення спірних питань щодо реалізації цього Положення, остаточне рішення приймає Організатор програми.

12.6. Усі питання, що не врегульовані цим Положенням, регулюються чинним законодавством України та умовами договору про надання гранту.

12.7. Положення набирає чинності з моменту його затвердження Організатором програми.